

Hoe oplossingsrichtingen invullen

	Oplossing	Hoe in te vullen	Wie kunnen dat doen	Goede voorbeelden
1	Uitgaan van de integrale ondersteuningsbehoefte van de (kwetsbare) cliënt	Invoering van de Kanteling en het keukentafelgesprek. Iscopeproject Nationaal Programma Ouderenzorg. Inschakelen van deskundige ouderen	Gemeenten. Overnemen modelverordening VNG. In de gemeenten op de agenda zetten door organisaties van ouderen en de Wmo-adviesraden, seniorenraden Nationaal Programma Ouderenzorg.	Iscope Ketenzorg.
2	Burgers meer bewust maken dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor hun welbevinden	Algemene voorlichting over de WMO door gemeenten en belangenorganisaties. In het keukentafelgesprek en de voorbereiding daarop mensen laten nadenken over wat zij zelf kunnen doen en zich niet alleen als client kunnen opstellen.	Gemeenten. Organisaties van ouderen. Wmo-adviesraden, seniorenraden	Flevoland. Goede voorbereiding op het gesprek.
3	Ondersteuning van kwetsbare ouderen vanuit de sociale omgeving.	Ondersteuningsbehoefte integraal in kaart brengen. Organiseren sociaal netwerk rondom de ouderen als deze dat zelf niet kan. Invullen van het concept Civil Society.	Zorg- en welzijnsinstellingen, vrijwilligers. Soms Eigen Kracht conferenties. Organisaties van ouderen en de WMO- raad	Eigen Kracht Conferenties in een aantal gemeenten, versterking sociale netwerken
4	Instellingen moeten hun ondersteuningsaanbod meer op elkaar afstemmen. Mogelijk specialiseren	Werken aan Welzijn nieuwe stijl. Meer gezamenlijk kijken wat nodig is. Professionals aanwijzen die als coördinator optreden voor de client optreden. Overgang van begeleiding van AWBZ naar WMO en bezuinigingen zullen samenwerking noodzakelijk maken	Zorg- en welzijnsinstellingen gezamenlijk. Gemeenten kaders laten ontwerpen voor samenwerking. Organisaties van ouderen en de Wmo-adviesraad	Alphen ad Rijn. Leiden v.w.b. mantelzorg.
5	Beschikbaarheid van mensen die naast de kwetsbare oudere komen te staan.	Organisaties van vrijwilligers zullen dergelijke mensen moeten werven en opleiden. Soms zijn mensen uit de directe omgeving van de kwetsbare burger beschikbaar. Ook professionals kunnen deze taak op zich nemen.	Organisaties van vrijwilligers met steun van gemeente. Stimuleren door organisaties van ouderen en de Wmo-adviesraden. Bij professionele organisaties ruimte maken voor deze taak.	Sommige organisaties van vrijwilligers en professionele organisaties vullen deze taak al in. Denk aan maatjesprojecten, home-start e.d.

Ouderenberaad Zorg & Welzijn
Regio Zuid-Holland Noord

6	Vaardigheid in integraal denken van degenen die ouderen ondersteunen vergroten	Opnemen in opleiding van professionals. Vrijwilligers inschakelen die hierop getraind zijn	Opleidingen voor professionals in zorg en welzijn. Organisaties van vrijwilligers	
7	Welzijn en zorg meer gedragen en georganiseerd vanuit buurten en wijken, waardoor ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen.	Krachtig stimuleren van het concept Woon Service Zones aangevuld door winkels.	Gemeente. Woningcorporaties. Welzijns- en gezondheidsorganisaties. Geriatrisch Netwerk. Organisaties van ouderen en de Wmo-adviesraden	Verschillende gemeenten werken met dit concept.
8	Woningaanbod dat afgestemd is op de behoefte van ouderen in opeenvolgende levensfasen en/of omstandigheden.	Inventarisatie en implementatie van behoefte	Regionale Commissie. Gemeenten. Woningcorporaties	Woonzorgmonitor van de Regionale Commissie
9	Zorgen dat ouderen kunnen blijven participeren in de samenleving.	Zorgen voor bereikbaarheid en toegankelijkheid van (openbare) gebouwen Adequaat openbaar vervoer. Voorzieningen waardoor ouderen elkaar kunnen blijven ontmoeten en activiteiten kunnen ontplooiën. Visie op sociale infrastructuur voor de toekomst. Welzijnsvoorzieningen niet te snel wegsnijden bij bezuinigingen.	Gemeenten. Holland-Rijnland. Klankbordgroepen van cliënten openbaar vervoer. Organisaties van ouderen en Wmo-adviesraden	Lange termijnplan openbaar vervoer van de provincie. Sociale structuurvisie gemeente Leiden.
10	In het algemeen de eendigheid van het leven als meer vanzelfsprekend beschouwen	Laagdrempelige voorlichting. Toegankelijke info over wet- en regelgeving voor mantelzorger/rol mentor. Open, luisterende houding bij welzijn en zorg; kennen van sociale kaart in deze.	Signalerende functie van medewerkers welzijn/ zorg, (huis)artsen. Benutten van reeds bestaande info.	Info via ouderenbonden e.d., publieksinfo i.s.m. KNMG, NVVE, NPCF, Zorgbelang e.a.; (bij) scholingsprogramma's professionals